

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Õiguskomisjon

2013/2130(INI)

23.1.2014

ARVAMUS

Esitaja: õiguskomisjon

Saaja: põhiseaduskomisjon

Lissaboni lepingu rakendamine Euroopa Parlamendi suhtes
(2013/2130(INI))

Arvamuse koostaja: Eva Lichtenberger

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et Lissaboni lepingu eesmärgiks oli edeneda läbipaistvamaks ja demokraatlikumaks muutmise tagamisel, kajastades lepingu pühendumust tihedama liidu loomisele Euroopa rahvaste vahel, kus otsuseid tehakse nii avalikult ning kodanikulähedaselt kui võimalik, tugevdades Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide rolli, ning tagades seeläbi demokraatlikumad ja läbipaistvamad menetlused liidu õigusaktide vastuvõtmisel, mis on esmatähtis, arvestades mõju, mis on taolistel õigusaktidel kodanikele ja ettevõtetele; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et niisuguse demokraatliku eesmärgi saavutamine on ohustatud, juhul kui ELi institutsioonid ei austa üksteise pädevust, aluslepingutes sätestatud menetlusi ega lojaalse koostöö põhimõtet;
2. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa Kohtu kinnituse kohaselt on sobiva õigusliku aluse valik konstitutsiooniline küsimus, kuna see määrab ära ELi pädevuse olemasolu ja ulatuse, järgitavad menetlused ja õigusaktide vastuvõtmises osalevate institutsioonide asjaomased pädevused; peab seetõttu kahetsusväärseks asjaolu, et Euroopa Parlament on pidanud korduvalt esitama Euroopa Kohtusse hagi, et nõukogu poolt vastu võetud aktid tühistada õigusliku aluse valiku tõttu, sealhulgas hagi kahe õigusakti kohta, mis võeti vastu iganenud „kolmanda samba” alusel tükk aega pärast Lissaboni lepingu jõustumist¹;
3. tuletab meelde, et Lissaboni lepinguga suurenesid Euroopa Parlamendi roll ja volitused rahvusvaheliste lepingute valdkonnas, ja juhib tähelepanu asjaolule, et tänapäeval hõlmavad rahvusvahelised lepingud üha enam valdkondi, mis on seotud kodanike igapäevaeluga, mille suhtes varem kohaldati ELi esmase õiguse alusel seadusandlikku tavamenetlust; on seisukohal, et ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 10 sätestatud Euroopa Parlamendi õigust olla viivitamatult ja täielikult teavitatud rahvusvaheliste lepingute sõlmimise menetluse kõikidest etappidest tuleb kohaldada vastavalt ELi lepingu artiklile 10, kus sätestatakse, et Euroopa Liit toimib esindusdemokraatia alusel, mis nõuab lahendamist vajavate küsimuste osas läbipaistvust ja demokraatlike arutelusid;
4. rõhutab, et kuna rahvusvaheliste lepingutega seoses on Euroopa Parlamendil võimalik ainult anda oma nõusolek või keelduda selle andmisest, siis tuleb Euroopa Parlamendile anda võimalus väljendada oma põhjendatud arvamust läbirääkimistel käsitletavate Euroopa Liidu poliitiliste eesmärkide kohta enne läbirääkimisvolituste kindlaksmääramist; peab sellega seoses kahetsusväärseks kogetud raskusi, näiteks läbirääkimiste puhul WIPO-lepingu üle nägemispuudega inimestele autoriõiguste osas tehtavate erandite kohta, ja juhib tähelepanu asjaolule, et andes teavet õigeaegselt ja võttes arvesse parlamendi seisukohti, muutuks ühtlasi lihtsamaks parlamendipoolse nõusoleku saamine;
5. märgib, et kui Lissaboni lepinguga sai Euroopa Ülemkogust eraldiseisev institutsioon, määratleti ELi lepingu artikli 15 kohaselt selle põhiülesandena, et Euroopa Ülemkogu

---

¹ Vt nõukogu 7. märtsi 2013. aasta otsust 2013/129/EL 4-metamfetamiini suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta, ja nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta rakendusotsust 5-(2-aminopropüül)indiooni suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta.

„annab liidule selle arenguks vajaliku tõuke ning määratleb selle üldised poliitilised sihid ja prioriteedid”, välistades selgesõnaliselt Euroopa Ülemkogu toimimise seadusandjana; juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa Ülemkogu on sekkunud seadusandlikusse tavamenetlusse, otsustades juba parlamendi ja nõukogu poolt kokkulepitud tekstidest teatud osad välja jätta; tuletab sellega seoses meelde artiklite 6 ja 8 de facto väljajätmist kokkulepitud tekstiga ettepanekust võtta vastu määrus ühtse mõjuga Euroopa patendi kohta ja on seisukohal, et sellised sekkumised Euroopa Ülemkogu poolt on ebaseaduslikud²;

6. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa Parlament kiitis põhimõtteliselt heaks delegeeritud õigusaktide kasutuselevõtmise Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt, millega võimaldatakse ulatuslikumat järelvalvet, kuid rõhutab, et selliste delegeeritud volituste ja artikli 291 kohaste rakendamise volituste andmine ei ole mingil juhul kohustuslik; tunnistab, et delegeeritud õigusaktide kasutamist tuleks kaaluda juhul, kui on vaja paindlikkust ja tõhusust ning seda ei ole võimalik saavutada seadusandlikku tavamenetlust kohaldades, ja tingimusel, et volituste delegeerimise eesmärk, sisu, ulatus ja kestus on selge sõnaga kindlaks määratud ning volituste delegeerimise tingimused on selgelt sätestatud põhiõigusaktis; tunneb muret asjaolu pärast, et nõukogu kaldub üha rohkem nõudma rakendusaktide kasutamist sätete puhul, mida võib ette näha ainult põhiõigusakti või delegeeritud õigusaktiga; toonitab, et seadusandja võib otsustada rakendusaktide kasutamise üle ainult selliste osade puhul, mis ei too kaasa poliitika suunamuutust; märgib, et artiklis 290 piiratakse selge sõnaga delegeeritud õigusaktide reguleerimisala seadusandliku akti mitteolemuslike osadega ja õigusakti sisu puudutavate oluliste normide puhul ei saa seepärast kasutada delegeeritud õigusakte;
7. rõhutab Lissaboni lepinguga liikmesriikide parlamentidele antud suuremat rolli ja toonitab, et lisaks rollile, mida täidavad parlamendid subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte austamise jälgimisel, saavad parlamendid anda, ja ka annavad, omapoolse panuse poliitilise dialoogi raames; on seisukohal, et liikmesriikide parlamentide aktiivne roll ministrite nõukogu liikmete juhtimisel ning Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide vahelises koostöös võib aidata luua asjaliku parlamentaarse vastukaalu täidesaatva võimu teostamisele ELi toimimises; osutab ühtlasi protokollis (nr 2) artikli 7 lõike 2 kohaselt liikmesriikide parlamentide esitatud põhjendatud arvamustele tuginedes asjaolule, et ELi toimimise lepingu artikli 290 kohase delegeerimise lai reguleerimisala kavandatavas õigusaktis ei võimalda hinnata seda, kas seadusandlik tegelikkus on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega või mitte.

---

² Euroopa Ülemkogu otsus jätta eelpool nimetatud artiklid määruse eelnõust välja tehti 29. juunil 2012. aastal.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	21.1.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 20 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Eva Lichtenberger, Angelika Niebler, Axel Voss
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	María Irigoyen Pérez